

НАРЕДБА

за условията и реда за съставяне на тригодишна бюджетна прогноза за местните дейности и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на Община Стара Загора

/приета от Общински съвет с Решение № 1045 от 16.12.2013 г., в сила от 01.01.2014 г./

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1.(1). С тази Наредба се определят условията и реда за съставяне на тригодишна бюджетна прогноза за местните дейности и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на Община Стара Загора, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства, както и взаимоотношенията с централните ведомства, второстепенните и третостепенните разпоредители с бюджет, други общини, финансови институции и местната общност.

(2). Наредбата регламентира управлението на бюджетните средства, средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства при спазване на принципите за всеобхватност, отчетност и отговорност, адекватност, икономичност, ефикасност, ефективност, прозрачност, устойчивост и законосъобразност;

Чл.2.(1). Общинският бюджет е:

1. Самостоятелен бюджет, извън републиканския и включва собствени приходоизточници и субсидии от държавата;

2. Годишен финансов план, който се съставя, приема, променя, изпълнява и отчита съгласно Закона за публичните финанси и тази наредба. Бюджетът на община Стара Загора включва всички постъпления и плащания за дейността на общината за съответната бюджетна година, с изключение на постъпленията и плащанията, за които се прилагат сметки за средства от Европейския съюз и на операциите с чужди средства, за които са обособени сметки за чужди средства съгласно изискванията на Закона за публичните финанси;

3. Документ за финансовата политика на общината;

4. Ръководство за оперативната дейност;

(2). В състава на общинския бюджет влизат: бюджетът на първостепенния разпоредител с бюджет (собствен бюджет на Община Стара Загора); делегираните бюджети и бюджетите на определените с решение на Общински съвет – Стара Загора второстепенни разпоредители и третостепенните разпоредители с бюджет.

(3). С общинския бюджет се осигуряват парични средства за финансиране на местни и делегирани от държавата дейности в интерес на местната общност.

(4). Кметът на общината организира и ръководи съставянето, внасянето в Общинския съвет и изпълнението на бюджета на общината.

(5). Първостепенният разпоредител с бюджет разработва и утвърждава вътрешни правила за организация на бюджетния процес.

Чл.3.(1). Бюджетът се съставя и изпълнява за една бюджетна година.

(2). Бюджетната година съвпада с календарната година.

(3). Бюджетът се съставя в български левове.

Чл.4.(1). Разпоредител с бюджет е съответният ръководител на бюджетната организация.

(2). Първостепенни разпоредители с бюджет са разпоредителите, които съставят, изпълняват и отчитат бюджет и са определени като такива със закон. Първостепенен разпоредител с бюджет по бюджета на Община Стара Загора е кметът на общината.

(3). Правомощия на първостепенен разпоредител с бюджет може да се делегират от първостепенния разпоредител с бюджет на лица от ръководния състав на общината за определен период от време. Конкретните права и задължения по делегирането се определят със заповед. Делегирането не освобождава съответния първостепенен разпоредител с бюджет от отговорност за изпълнението на делегираните правомощия.

(4). Разпоредители с бюджет от по-ниска степен са тези, чиито бюджети се включват в бюджета на съответния разпоредител с бюджет от по-висока степен.

(5). Разпоредителите с бюджет от втора и трета степен по бюджета на Община Стара Загора се определят от Общински съвет по предложение на кмета на общината.

(6). За разпоредител с бюджет от по-ниска степен може да бъде определен и ръководителят на структурно звено на бюджетна организация, което не е юридическо лице.

(7). Второстепенни и от по-ниска степен разпоредители с бюджет прилагат делегиран бюджет в случаите, когато това е определено със закон, както и когато въз основа на закон са определени от първостепенния разпоредител с бюджет да прилагат делегиран бюджет.

(8). Първостепенният разпоредител с бюджет упражнява контрол върху процесите по планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджетите на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен.

Чл.5. Бюджетът на общината се приема от Общинския съвет по реда на Закона за публичните финанси.

Чл.6. Основните показатели за бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз са приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения, бюджетното салдо и финансирането на бюджетното салдо.

Чл.7.(1). Данъчните и неданъчните приходи се набират от физически и юридически лица въз основа на закон или друг нормативен акт, административен акт или договор. Постъпленията не са целеви и служат за покриване на плащанията.

(2). Средствата от помощи и дарения по международни програми и договори се разходват съгласно изискванията и клаузите на съответните програми и договори.

(3). Средствата с източник инвестиционен заем се разходват съгласно клаузите на сключените договори.

Чл.8. При формиране на приходната част на бюджета на общината, Общинския съвет определя постъпленията от:

1. местни данъци;
2. местни такси;
3. предоставяните от общината услуги и права;
4. управлението и разпореждането с общинско имущество;
5. глоби и имуществени санкции;
6. лихви, неустойки и други неданъчни приходи;
7. постъпления от приватизация;

Чл.9.(1). Разходите по бюджетите на разпоредителите с бюджет се класифицират по показатели въз основа на икономически и функционален признак.

(2). В разходната част на общинския бюджет се предвиждат бюджетни кредити за финансиране на местни и делегирани от държавата дейности, както и дофинансиране за делегираните от държавата дейности

(3). Общинският съвет определя в разходната част на общинския бюджет бюджетните кредити за финансиране на текущи и капиталови разходи, както и разходите за лихви, такси и комисионни по обслужването на общинския дълг.

(4). Постъпленията от приватизацията могат да се разходват само за придобиване и основен ремонт на дълготрайни активи, за разходи, свързани с приватизационния процес, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническа инфраструктура.

Чл.10.(1). Бюджетният процес включва дейностите по съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години и дейностите по съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета.

(2). Бюджетният процес се управлява от Общинския съвет и кмета на общината.

(3). Участниците в бюджетния процес осъществяват своите правомощия в съответствие със закона, настоящата наредба и Правилника за организацията и дейността на Общински съвет – Стара Загора и са:

1. Общинският съвет - приема и изменя годишния бюджет на общината, по предложение на кмета на общината, осъществява контрол и приема отчета за изпълнението му, при условията на настоящата наредба;

2. Кметът на общината организира и ръководи съставянето, внасянето в общинския съвет и изпълнението на общинския бюджет и съставянето на бюджетната прогноза, в съответствие със закона и при условията на настоящата наредба;

3. Общинска администрация – осъществява оперативно изпълнение на възложените задачи в бюджетния процес;

4. второстепенните и от по-ниска степен разпоредители – осъществяват оперативно изпълнение на утвърдените им бюджети или разчети;

5. местната общност - осъществява публичен контрол върху разходването на бюджетни средства и дава предложения.

РАЗДЕЛ II

ФИСКАЛНИ ПРАВИЛА

Чл.11. Общинският съвет и кметът при съставянето, приемането и изпълнението на бюджета на общината спазват съответните фискални правила по Закона за публичните финанси.

Чл.12. Средносрочната цел за бюджетното салдо по бюджета на общината, изчислено на касова основа, е придържане към балансирано бюджетно салдо.

Чл.13.(1). Средният темп на нарастване на разходите за местни дейности по бюджета на общината за прогнозирания средносрочен период не следва да надхвърля средния темп на нарастване на отчетените разходи за местни дейности за последните четири години.

(2). По-висок темп на нарастване на разходите спрямо този по ал. 1 се допуска само при компенсиране с допълнителни мерки, водещи до увеличаване на бюджетните приходи. Допълнителните мерки следва да водят до устойчиво нарастване на собствените общински приходи и да нямат еднократен характер.

(3). Мерки, водещи до трайно намаляване на бюджетните приходи по бюджета на общината, се компенсират с мерки за трайно намаляване на разходите.

(4). При преизпълнение на собствените бюджетните приходи вследствие на реализирани приходи с еднократен характер се допуска нарастване на разходите за местни дейности по бюджета на общината. Увеличението на разходите е с еднократен характер и не следва да води до устойчиво нарастване на разходите.

Чл.14.(1). Годишният размер на плащанията по общинския дълг за общината във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на базата на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината.

(2). Номиналът на издадените през текущата бюджетна година общински гаранции не може да надвишава 5 на сто от общата сума на приходите и общата изравнителна субсидия по последния годишен отчет за изпълнението на бюджета на общината.

(3). Годишният размер на плащанията по дълга включва дължимите главници, лихви, такси, комисионни и други плащания по поетия от общината дълг.

(4). Когато предстоящо плащане по съществуващ дълг, който е предмет на рефинансиране, е дължимо на дата, предхождаща датата на поемане на рефинансиращия дълг, общината задължително заделя паричен резерв за предстоящото плащане по съществуващия дълг в рамките на размера, определен по ал. 1.

(5). В ограничението по ал. 1 не се включва дългът на общините по временни безлихвени заеми и по предоставени им заеми от други лица от сектор „Държавно управление“.

(6). Със Закона за държавния бюджет за съответната година може да се определя максимален размер на дълга, който може да бъде поет от общината през бюджетната година извън ограниченията по ал. 1 и извън случаите по ал. 5 за авансово финансиране на плащания по проекти, финансирани със средства на Европейския съюз.

Чл.15. Общината представя в министерство на финансите информация за състоянието и движението на дълга на общината, включително за намеренията за поемане на дълг, както и за издаване на гаранции, по ред и в срокове, определени от министъра на финансите.

Чл.16. С решението за приемане на общинския бюджет за съответната година общинския съвет определя:

1. Максималния размер на новия общински дълг;

2. Общинските гаранции, които могат да бъдат издадени през годината;

3. Максималния размер на общинския дълг и общинските гаранции към края на бюджетната година.

Чл.17. Дължимите суми за лихви и погашения по главниците по общинския дълг съставляват приоритетно задължение на общинския бюджет.

РАЗДЕЛ III **СТРУКТУРА НА ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ**

Чл.18.(1). Общинският бюджет включва:

1. Приходи от:

- а) местни данъци – при условия, по ред и в граници, установени със закон;
- б) такси – при условия и по ред, установени със закон;
- в) услуги и права, предоставяни от общината;
- г) разпореждане с общинска собственост;
- д) глоби и имуществени санкции;
- е) лихви и неустойки;
- ж) други постъпления;
- з) помощи и дарения.

2. Разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез, съгласно единната бюджетна класификация за:

- а) персонал;
- б) издръжка;
- в) лихви;
- г) помощи и обезщетения за домакинства;
- д) текущи субсидии;
- е) капиталови разходи.

3. Бюджетни взаимоотношения с централния бюджет и с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз;

4. Бюджетно салдо;

5. Финансиране.

Чл.19.(1). По бюджетите на второстепенните и от по-ниска степен разпоредители с бюджет не се предвиждат приходи, с изключение на помощи и дарения.

(2). Алинея 1 не се прилага за делегираните бюджети.

Чл.20. Общинският бюджет е публичен и се контролира от местната общност по ред, определен в настоящата Наредба и от определените със закон компетентни органи.

РАЗДЕЛ IV **ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ С ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ И С ДРУГИ БЮДЖЕТИ И СМЕТКИ**

Чл.21.(1). Бюджетните взаимоотношения, включително размерът им по видове между общинските бюджети и държавния бюджет, се определят със Закона за държавния бюджет за съответната година.

(2). Бюджетните взаимоотношения по ал. 1 може да се променят по реда на Закона за публичните финанси, въз основа на друг закон или акт на Министерския съвет, ако това е предвидено със закон.

Чл.22.(1). Бюджетните взаимоотношения на общинския бюджет с централния бюджет включват:

1. Трансфери за :

- а) обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности;
- б) местни дейности, включително обща изравнителна субсидия;
- в) целева субсидия за капиталови разходи;
- г) други целеви разходи;
- д) финансови компенсации от държавата;

2. временни безлихвени заеми.

(2). В общинския бюджет се включват и бюджетните взаимоотношения с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз.

(3). Средствата по ал. 1, т. 1 се предоставят въз основа на Закона за държавния бюджет за съответната година и/или с акт на Министерския съвет.

(4). Средствата по ал. 1, т.1, букви „а“, „б“ и „в“ се предоставят в срокове, определени със Закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл.23.(1). Държавата финансира делегираните на общината държавни дейности с обща субсидия за тези дейности.

(2). Общата субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности се определя въз основа на приети от Министерския съвет стандарти за финансиране и натурални показатели за съответната дейност.

Чл.24. Общата изравнителна субсидия за местни дейности е предназначена да осигури минимално равнище на местните услуги в общината. Механизмът за разпределението на общата изравнителна субсидия по общини се определя със Закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл.25. (1). Размерът на целевата субсидия за капиталови разходи и Механизмът за неговото разпределение по общини се определят от Закона за държавния бюджет за съответната година.

(2). Проектът на Механизма по ал. 1 се съгласува с Националното сдружение на общините в Република България.

Чл.26.(1). При извършване на промени по реда на Закона за публичните финанси, размерът на бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет се смята за изменен от датата, посочена в писменото уведомление на министъра на финансите.

(2). Промените по показателите на общинския бюджет в резултат на получени като трансфер или временен безлихвен заем средства от държавния бюджет и от други бюджети и сметки се извършват, без да е необходимо решение на общинския съвет.

РАЗДЕЛ V

СЪСТАВЯНЕ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА МЕСТНИТЕ ДЕЙНОСТИ ЗА СЛЕДВАЩИТЕ ТРИ ГОДИНИ И НА ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ

Чл.27.(1). Кметът на общината организира съставянето на бюджетната прогноза и на бюджета на общината при спазване на указанията на Министъра на финансите по изпълнението на бюджетната процедура.

(2). В бюджетната прогноза за местните дейности се включват и прогнози за:

1. общинските сметки за средствата от Европейския съюз – по основни показатели;
2. динамиката и състоянието на общинския дълг и на дълга, гарантиран от общината;
3. приходите, разходите и останалите показатели по чл. 6 от настоящата Наредба за контролираните от общината лица, които попадат в подсектор „Местно управление“ и чийто операции и средства не са включени в общинския бюджет;

4. финансите на контролираните от общината дружества и други лица, включително информация за прогнозните приходи, разходи и инвестиции, очакваната динамика и състоянието на техния дълг, финансови резултати, очакван размер на дивидента на общината, прогнозни стойности за субсидии, капиталови трансфери и други предоставяни от общината средства, изпълнение на проекти по програми на Европейския съюз;

5. очаквания ефект върху показателите на общинските финанси, включително за лицата по т. 3 и 4 от публично-частни партньорства и концесии за срока на прогнозата и до края на действието на съответните договори, както и от други съществени, извършени или планирани сделки и операции на общината и нейните подведомствени разпоредители, които нямат пряк касов ефект върху бюджета на общината за периода на прогнозата.

(3). Министърът на финансите може да дава указания относно обема, формата и съдържанието на информацията по ал. 2.

Чл.28.(1). Кметът на общината разработва бюджетната прогноза на общината на базата на:

1. указанията на министъра на финансите за изпълнение на бюджетната процедура;
2. допусканията за развитието на региона;

3. приетите от общинския съвет стратегия, прогнози за развитие на общината и общинския план за развитие;
  4. фискалните правила и ограничения, определени в Закона за публичните финанси;
  5. предложенията на местната общност;
  6. предложенията на второстепенните и разпоредители с бюджет от по-ниска степен, както и на бюджетните организации с общинска собственост.
- (2). Общинският съвет одобрява бюджетната прогноза по предложение на кмета на общината.
- (3). Кметът на общината представя в Министерството на финансите бюджетната прогноза в сроковете, определени с бюджетната процедура.

Чл.29.(1). Кметът на общината разработва проекта за общинския бюджет със съдействието на кметовете на кметства, кметски наместници и на ръководителите на дейностите и заведенията, финансирани от общинския бюджет по показателите :

1. приходи от:
    - а) местни данъци - при условия, по ред и в граници, установени със закон;
    - б) такси - при условия и по ред, установени със закон;
    - в) услуги и права, предоставяни от общината;
    - г) разпореждане с общинска собственост;
    - д) глоби и имуществени санкции;
    - е) лихви и неустойки;
    - ж) други постъпления;
    - з) помощи и дарения;
  2. разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез съгласно единната бюджетна класификация, за:
    - а) персонал;
    - б) издръжка;
    - в) лихви;
    - г) помощи и обезщетения за домакинства;
    - д) текущи субсидии;
    - е) капиталови разходи;
  3. бюджетни взаимоотношения с централния бюджет и с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз;
  4. бюджетно салдо;
  5. финансиране.
- (2). Общинският бюджет се разработва на базата на:
1. одобрената от Министерски съвет средносрочна бюджетна прогноза, включително размера на бюджетните взаимоотношения на държавния бюджет с общините;
  2. указанията на Министъра на финансите по изпълнението на бюджетната процедура;
  3. разпределението на дейностите и определените натурални и стойностни показатели за делегираните от държавата дейности, съобразно съответните специални закони;
  4. разчитане на средства за съфинансиране и/или авансово финансиране на проекти по Европейски програми;
  5. задълженията по предявени вземания по влезли в сила съдебни решения;
  6. прогнозата за очаквания размер на нови задължения за разходи и за поемане на ангажименти за разходи;
  7. задълженията по финансиране на общинския дълг и намеренията за поемане на нов общински дълг, както и максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година;
  8. задълженията по национални и регионални програми и проекти;
  9. други бюджетни, отчетни и статистически показатели на касова и начислена основа;
  10. други оценки и прогнози.

Чл.30.(1). Проектът на общинския бюджет се публикува на интернет страница на Община Стара Загора.

(2). Кметът на Община Стара Загора организира изготвянето на материал, представляващ основните показатели на документа, в достъпен за гражданите формат и вид, който се предоставя на участващите в обсъждането.

(3). В местен ежедневник се публикува обява, съдържаща датата, мястото и дневния ред за публичното обсъждане на проекта на общинския бюджет.

(4). Обявата за публичното обсъждане се публикува най-малко седем дни преди провеждането му.

Чл.31.(1). Кметът на Община Стара Загора отправя покани за участие в обсъждането до заинтересовани страни – синдикати, бизнес организации, неправителствени организации и други лица.

(2). Становища и предложения по проекта за общински бюджет могат да се предоставят в деловодството на Община Стара Загора не по-късно от два дни преди провеждане на публичното обсъждане.

(3). За постъпилите становища и предложения направени по време на публичното обсъждане на проекта за общинския бюджет, се съставя протокол, който е неразделна част от проекта за общинския бюджет при разглеждането му на заседание на Общински съвет – Стара Загора

Чл.32. Срокът за провеждане на публичното обсъждане на проекта за бюджет за съответната година е 30 ноември на предходната година.

Чл.33. Проектът на бюджета се придружава от разчети по показатели по единната бюджетна класификация, определени с указанията от министъра на финансите по изпълнението на бюджетната процедура, от индикативен годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз и от прогнозите по чл. 27, ал. 2 от настоящата Наредба.

Чл.34. Кметът на Община Стара Загора внася в Общинския съвет окончателния проект на бюджета на общината, индикативния годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз и прогнозите по чл. 27, ал. 2 от настоящата Наредба в срок до 20 работни дни от обнародването на Закона за държавния бюджет за съответната година.

РАЗДЕЛ VI

ПРИЕМАНЕ НА БЮДЖЕТА НА ОБЩИНАТА

Чл.35.(1). Проектът на бюджет на общината се разглежда и приема от общинския съвет по реда, определен в настоящата наредба и в Правилника за организацията и дейността на Общински съвет – Стара Загора.

(2). Общинският съвет приема с решение бюджета на общината по показателите по чл. 29, ал.1, в срок до 15 работни дни от внасянето му от кмета. Размерите на бюджетните взаимоотношения с държавния бюджет трябва да съответстват на приетите със Закона за държавния бюджет за съответната година, както и на други, относими за общината показатели и разпоредби.

(3). С решението по ал. 2 общинският съвет одобрява и:

1. максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината по бюджета на общината, като наличните към края на годината задължения за разходи не могат да надвишават 5 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за задължения за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения;

2. максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината, като наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 30 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за ангажименти за разходи, финансирани за сметка на помощи и дарения;

3. Размера на просрочените задължения от предходната година, които ще бъдат разплатени от бюджета за текущата година;

4. размера на просрочените вземания, които се предвижда да бъдат събрани през бюджетната година;

5. лимита за поемане на нов общински дълг, максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година;

6. разчетите за разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, определена със закона за държавния бюджет за съответната година, по обекти за строителство и основен ремонт, за

придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране и за плащания по заеми за капиталови разходи;

7. други показатели, включително такива, определени в закона за държавния бюджет за съответната година;

8. индикативен годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз;

9. актуализирана бюджетна прогноза;

(4). Целевата субсидия за капиталови разходи по ал. 3, т.6, определена от Закона за държавния бюджет за съответната година, може да се разпределя за делегирани от държавата дейности и/или за местни дейности. За сметка на тази субсидия могат да се предвиждат капиталови разходи и за делегираните бюджети. Разпределението ѝ се одобрява с решение на общинския съвет.

(5). Със Закона за държавния бюджет за съответната година може да се определи:

1. друг размер на ограниченията по ал. 3, т.1 и 2;

2. общинските бюджети да включват и други показатели.

(6). Бюджетът на общината се разпределя по тримесечия и разпределението се утвърждава от кмета на общината.

Чл.36. С общинския бюджет може да се предвиди резерв за непредвидени и/или неотложни разходи в размер на до 10 на сто от общия размер на разходите на общината.

Чл.37. По решение на общинския съвет делегираните от държавата дейности могат да се финансират допълнително със средства от собствените приходи и от изравнителната субсидия на общината.

Чл.38. Бюджетът на общината се публикува на интернет страницата на общината в срок до 10 работни дни след приемането му от общинския съвет. Бюджетът на общината се предоставя на Сметната палата и на Министерството на финансите в срок до един месец след приемането му.

Чл.39.(1). В случай, че до началото на бюджетната година държавният бюджет не бъде приет от Народното събрание, приходите по бюджета на общината се събират в съответствие с действащите закони, а разходите се извършват в размери не по-големи от размера на разходите за същия период на предходната година, и при спазване на фискалните правила по Закона за публичните финанси.

(2). В случай, че до началото на бюджетната година държавният бюджет е приет от Народното събрание, за периода до приемането на бюджета на общината от общинския съвет месечните разходи за делегираните от държавата дейности се извършват в размери не по-големи от утвърдените със Закона за държавния бюджет за съответната година бюджетни взаимоотношения на общината, а разходите за местни дейности се извършват в размери не по-големи от размера на разходите за същия период на предходната година.

РАЗДЕЛ VII

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ

Чл.40.(1). Изпълнението на бюджета на общината се организира от кмета на общината чрез кметовете на кметства, кметските наместници и чрез ръководителите на дейностите и заведенията, финансирани от и чрез общинския бюджет.

(2). В рамките на своята компетентност през бюджетната година Общинският съвет може да открива, закрива или реструктурира бюджетни звена в общината, финансирани със собствени приходи.

(3). Финансовите последици от решенията на Общинския съвет по ал. 2, както и тези, свързани с освобождаване на отделни категории лица от заплащане на определени публични задължения към общината, са за сметка на собствените приходи и/или на разходите за местни дейности по бюджета на общината.

(4). При обсъждането на решения, в случаите на ал.2 и ал. 3, общински съвет разглежда и информация за оценката на въздействие върху общинския бюджет.

(5). Проекти за решения, които биха довели до нарушение на фискалните правила и/или до влошаване на показателите по общинския бюджет, съгласно раздел II не се разглеждат.

(6). В случаите на внесени проекти за решение по ал. 2 - 5, кметът на общината представя мотивирано становище за влиянието върху общинския бюджет.

Чл.41. Приходите по бюджета на Община Стара Загора се събират от общинската администрация, освен когато със закон е предвидено друго.

Чл.42.(1). Промени по бюджета на общината през бюджетната година и в размера на бюджетните взаимоотношения на общината с държавния бюджет се извършват при условията и реда на Закона за публичните финанси и на Закона за държавния бюджет за съответната година.

(2). Промените по бюджета на общината, извън тези в резултат на получени като трансфер или временен безлихвен заем средства от държавния бюджет и от други бюджети и сметки съгласно чл. 26, ал. 2 от настоящата Наредба, се одобряват от общинския съвет.

(3). Общинският съвет може да одобрява компенсирани промени между показатели на капиталовите разходи, както и между отделни обекти, финансирани със средства от целевата субсидия, определена със закона за държавния бюджет за съответната година, като промените се одобряват само в рамките на бюджетната година.

(4). Кметът на общината отразява промените по бюджета на общината, съответно по бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет към него.

(5). С настоящата Наредба /в Приложение № 1 към Наредбата/ са определени условията и редът за извършване на промени, наблюдение, оценка и контрол на показателите по чл. 94, ал. 3, т. 1 и 2 и ал. 5 от Закона за публичните финанси.

(6). Решението на общинския съвет за приемане на общинския бюджет по чл. 29, може да се изменя по начина, по който е прието.

Чл.43.(1). Общинският съвет може да оправомощи кмета на общината да извършва компенсирани промени:

1. в частта за делегираните от държавата дейности - между утвърдените показатели за разходите в рамките на една дейност, с изключение на дейностите на делегиран бюджет, при условие че не се нарушават стандартите за делегираните от държавата дейности и няма просрочени задължения в съответната делегирана дейност;

2. в частта за местните дейности – между утвърдените разходи в рамките на една дейност или от една дейност в друга, без да изменя общия размер на разходите;

3. да се разпорежда с резервния бюджетен кредит;

(2). В изпълнение на правомощията си по ал. 1 кметът издава заповеди.

(3). Кметът извършва съответните промени по бюджета на общината, включително по бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет към него, в рамките на промените по ал. 1.

(4). След извършване на промени по реда на ал. 1, както и за промените извършени от прилагащите делегиран бюджет разпоредители, кметът представя в общинския съвет актуализирано разпределение на променените бюджети тримесечно под формата на приложения за приходната и разходната част на бюджета.

Чл.44. Временно свободните средства по бюджета на общината могат да се ползват за текущо финансиране на одобрените по бюджета на общината разходи и други плащания, при условие че не се нарушава своевременното финансиране на делегираните от държавата дейности в определените им размери, както и на местните дейности, и се спазват относимите за общините фискални правила по Закона за публичните финанси, като не се променя предназначението на средствата в края на годината.

Чл.45.(1). Капиталови разходи, извън тези, финансирани за сметка на целевата субсидия за капиталови разходи и други трансфери от държавния бюджет, може да се извършват за сметка на приходи по бюджета на общината и при спазване изискванията на ал. 2 и 3, както и чрез поемането на дълг по реда на Закона за общинския дълг, при

спазване на приложимите за общините фискални правила и ограничения по Закона за публичните финанси.

(2). Постъпления от продажба на общински нефинансови активи се разходват само за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническата инфраструктура.

(3). Текущи разходи за местни дейности не може да се финансират за сметка на поемането на дългосрочен дълг от общината.

Чл.46.(1). Общината възстановява в държавния бюджет неусвоените средства от целеви трансфери в срок до 31 януари на следващата бюджетна година.

(2). Постъпилите по бюджетите на общините средства от целеви субсидии за капиталови разходи, които не са усвоени към края на текущата бюджетна година, се разходват за същата цел през следващата бюджетна година, като при остатък той се възстановява в държавния бюджет в срок до 20 декември.

(3). Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато със Закона за държавния бюджет за съответната година или с акт на Министерския съвет е определено друго.

Чл.47. Първостепенният разпоредител и разпоредителите от по-ниска степен с бюджет не могат да извършват разходи и да поемат задължения за разходи за текущата година, надхвърлящи общия размер на утвърдените разходи и задължения за разходи по бюджетите им.

Чл.48.(1). Кметът на общината може да ограничава или да спира финансирането на бюджетни организации, звена и субсидирани дейности по бюджета на общината при нарушение на бюджетната дисциплина до неговото преустановяване.

(2). Прилагането на ал. 1 не може да води до преустановяване на дейността на засегнатата бюджетна организация, звено или субсидирана дейност или до неизпълнение на произтичащи от нормативен акт или от международен договор задължения.

(3). Нарушение по ал.1 се установява по реда на правилата по СФУК, като в зависимост от тежестта на нарушението, кметът на общината може да уведоми и общинския съвет за предприетите действия.

РАЗДЕЛ VIII

ОТЧЕТ НА ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ

Чл.49.(1). Кметът на общината изготвя годишния отчет за изпълнението на бюджета по показатели, по които е приет, придружен с доклад, и го внася за приемане от общинския съвет.

(2). Отчетът по ал. 1 се придружава и от:

1. отчет за изпълнението на сметките за средства от Европейския съюз;

2. отчетната информация за всички контролирани от общината лица, които попадат в подсектор "Местно управление" и не са разпоредители с бюджет по бюджета на общината, както и на динамиката и текущото състояние на техния дълг, включително съществени сделки и операции на общината и на разпоредителите с бюджет по бюджета на общината, които нямат пряк касов ефект върху бюджета на общината

3. друга отчетна информация.

(3). В доклада по ал.1 се включва и информация за изпълнението на фискалните цели, както и за изпълнението на прогнозите за местни дейности

Чл.50.(1). Председателят на общинския съвет организира публично обсъждане на отчета за изпълнение на бюджета от местната общност, като оповестява датата на обсъждане най-малко 7 дни предварително на интернет страницата на общината и в местните средства за масово осведомяване. Обявата съдържа датата, мястото и дневния ред за провеждане на обсъждане на годишния отчет.

(2). Кметът на общината организира изготвянето на материал, представляващ основните показатели в документа, в достъпен за гражданите формат и вид, който се предоставя на участниците в обсъждането.

(3). Председателят на Общински съвет отправя покани за участие в обсъждането до заинтересовани страни – синдикати, бизнес организации, неправителствени организации и други лица.

(4). Становища по годишния отчет за изпълнение и приключване на бюджета могат да се предоставят в деловодството на Общински съвет – Стара Загора не по-късно от два дни преди провеждане на публичното обсъждане.

(5). За постъпилите становища, както и за изразените мнения по време на публичното обсъждане се съставя протокол, който се разглежда от Постоянните комисии на Общински съвет заедно с разглеждането на отчета.

Чл.51. Общинският съвет след публичното обсъждане, приема годишния отчет за изпълнението и приключването на общинския бюджет не по-късно от 31 декември на годината, следваща отчетната година.

Чл.52. Приетият отчет и отчетът за сметките за средства от Европейския съюз се публикуват на интернет страницата на общината.

Чл.53.(1). Кметът на общината осъществява текущо наблюдение на :

1. изпълнението на общинския бюджет и общинските сметки за средства от Европейския съюз;

2. основните показатели по чл. 14 от Закона за публичните финанси - приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения, бюджетното салдо и финансирането на бюджетното салдо, за всички контролирани от общината лица, които попадат в подсектор "Местно управление" и не са разпоредители с бюджет по бюджета на общината, както и на динамиката и текущото състояние на техния дълг;

3. съществени сделки и операции на общината и на разпоредителите с бюджет по бюджета на общината, които нямат пряк касов ефект върху бюджета на общината, като ефектът от такива сделки и операции се измерва и представя по показателите по чл. 14 от Закона за публичните финанси.

(2). Кметът представя в общинския съвет информация за изпълнението на бюджета на общината, сметките за средства от Европейския съюз, както и за останалите показатели, сделки и операции по ал. 1, т. 2 и 3 за полугодieto в срок до 30 септември.

(3). Информацията по ал. 1, т. 2 и 3 се представя обособено от информацията по ал.1, т. 1.

(4). Министърът на финансите може да дава указания относно прилагането на ал. 1, т. 2 и 3, включително за обема, формата и съдържанието на информацията, както и за идентифицирането, измерването и класифицирането на ефектите върху общинските финанси.

(5). Кметът на общината представя информацията по ал. 1, т. 2 и 3 в Министерството на финансите.

(6). Кметът на общината информира местната общност за изпълнението на бюджета и сметките за средствата от Европейския съюз, като след приемане от общинския съвет на отчетите към полугодieto и към края на бюджетната година, същите се правят достъпни за обществеността на страницата на общината.

РАЗДЕЛ IX

СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ЧУЖДИ СРЕДСТВА

Чл.54.(1). Средствата от Европейския съюз и свързаното с тях съфинансиране се администрат и управляват от общината и нейните разпоредители с бюджетни средства чрез сметки за средства от Европейския съюз.

(2). Сметките за средства от Европейския съюз са финансово-правна форма за получаване, разпределяне и разходване от бюджетните организации на средства от Европейския съюз и свързаното с тях съфинансиране.

(3). Средствата от Европейския съюз и свързаното с тях съфинансиране може да постъпват и да се разходват чрез бюджета на общината, когато това е предвидено със закон или с акт на Министерския съвет.

(4). Министърът на финансите може да определи режимът на сметките за средства от Европейския съюз да се прилага и за средства по други международни програми и договори, доколкото с нормативен акт не е предвидено друго.

(5). Общината и нейните разпоредители с бюджетни средства имат самостоятелни сметки за отчитане на средствата от Европейския съюз, за които се изготвя обобщен касов и счетоводен отчет.

Чл.55.(1). Чуждите средства се администрат и управляват от бюджетните организации чрез сметки за чужди средства.

(2). Сметките за чужди средства са финансово-правна форма за получаване, съхраняване, разпределяне и разходване от бюджетните организации на чужди средства.

(3). Сметките за чужди средства се прилагат, доколкото операции с чужди средства не се извършват чрез съответните бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз.

Чл.56.(1). Сметките за средства от Европейския съюз се съставят в български левове.

(2). Разчетите за сметките за средствата от Европейския съюз на общината се изготвят и актуализират от кмета на общината и се утвърждават от общинския съвет.

(3). С решението за утвърждаване на разчетите за сметките за средства от Европейския съюз на общината се определят и конкретните правомощия на кмета на общината, включително и да извършва вътрешни компенсирани промени по показателите.

(4). Разчетите за сметките за средства от Европейския съюз на общината се актуализират по начина, по който са утвърдени.

(5). В случаите на отказ на финансиращия орган да верифицира разходите, извършени с ползван заем същият се трансформира в трансфер в съответствие с ДДС № 7/2008 г. на Министерство на финансите.

(6). При съставяне на индикативен годишен разчет за сметката за средства от Европейския съюз, следва да се включи следната информация:

Информация за преходни инвестиционни проекти:

1. Проект (наименование);
2. Източник на финансиране;
3. Година начало-край;
4. Сметна стойност, в т.ч. по източници безвъзмездна финансова помощ и собствен принос на Община Стара Загора;
5. Усвояване на средства по проекта за съответната година, в т.ч. по източници безвъзмездна финансова помощ и собствен принос на Община Стара Загора.

Информация за инвестиционни проект в процес на подготовка и в процес на оценка, за които е нужно задължително съфинансиране от общината:

1. Проект (наименование);
2. Източник на финансиране;
3. Година начало-край;
4. Сметна стойност, в т.ч. по източници безвъзмездна финансова помощ и собствен принос на Община Стара Загора;
5. Усвояване на средства по проекта за съответната година, в т.ч. по източници безвъзмездна финансова помощ и собствен принос на Община Стара Загора.

Чл.57. Разпоредители със сметки за средства от Европейския съюз са ръководителите на бюджетни организации.

Чл.58.(1). Средствата за плащания по бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз, както и допустимите и приложими форми на финансиране по реда на Закона за публичните финанси могат да се използват за финансиране на плащания по съответните програми и проекти, включително в случаите, когато не е постъпило или не е разполагаемо за плащания полагащото се финансиране от Европейския съюз или от съответния донор или кредитор по други международни програми и договори.

(2). Разпоредбата на ал. 1 се прилага, при условие че не противоречи на съответното законодателство на Европейския съюз, на договорите, условията и изискванията на програмите и проектите.

РАЗДЕЛ X

ОБЩНСКИ ДЪЛГ

Чл.59.(1). Общинския дълг включва всички финансови задължения поети с решение на общинския съвет от името и за сметка на общината.

(2). Не са общински дълг текущите задължения на общината към доставчици на стоки и услуги и дълговете на търговските дружества с общинско участие в капитала.

(3). Дългосрочния общински дълг се формира от:

1. емисиите на общински ценни книжа;
2. дълга, поет с договори за общински заеми;
3. дълга на общинските предприятия по чл. 52 от Закона за общинската собственост;
4. изискуемите общински гаранции;
5. безлихвените заеми, отпуснати по реда на Закона за публичните финанси за временен недостиг на средства по бюджетите на общините;

6. безлихвените заеми от централния бюджет за финансиране на разходи до възстановяването им по одобрени проекти по програми, съфинансирани от Европейския съюз;

7. финансов лизинг и останалите форми на дълг съгласно Регламент на Съвета (ЕО) № 479/2009 от 25 май 2009 г. за прилагане на Протокола за процедурата при прекомерен дефицит, приложен към Договора за създаване на Европейската общност (ОВ, L 145/1 от 10 юни 2009 г.).

Чл.60. Общината може да поема дългосрочен дълг за:

1. финансиране на инвестиционни проекти в полза на местната общност;
2. рефинансиране на съществуващ дълг;
3. предотвратяване и ликвидиране на последиците от форсмажорни обстоятелства;
4. осигуряване на плащания по изискуеми общински гаранции;
5. общински проекти за публично-частно партньорство.

Чл.61.(1). Общината може да поема краткосрочен дълг за финансиране на:

1. предоставяне на публични услуги при временен недостиг на средства, възникнал по време на изпълнението на бюджета;

2. капиталови разходи, средствата за които предстои да бъдат осигурени от бюджетни приходи, помощи или влязъл в сила договор за дългосрочен дълг;

3. неотложни разходи за предотвратяване и ликвидиране на последиците от форсмажорни обстоятелства;

4. плащания по изискуеми общински гаранции.

(2). Краткосрочният дълг по ал. 1, освен в случаите по ал. 1, т. 2, трябва да бъде погасен в рамките на бюджетната година, в която е поет, но не по-късно от 25 декември на съответната година.

(3). В случай че краткосрочният дълг по ал. 1, т. 3 не може да бъде погасен в срока по ал. 2, той трябва да бъде поет за срок не по-дълъг от 6 месеца.

Чл.62. Източници за обслужване на общинския дълг са:

1. приходи на общината;

2. общата изравнителна субсидия;

3. държавните трансфери за делегирани от държавата дейности, без тези за екологични обекти, за инвестиционни проекти в случаите, когато няма неразплатени разходи за тези дейности.

Чл.63. Общината извършва текущо наблюдение за състоянието на дълга на търговските дружества с общинско участие в капитала, както и на останалите контролирани от общината лица, чиито средства и операции не са включени в общинския бюджет.

Чл.64.(1). Кметът на общината изготвя годишен отчет за състоянието на общинския дълг и го внася в общинския съвет като неразделна част от отчета за изпълнението на общинския бюджет.

(2). Отчетът по ал. 1 съдържа и информация за дълга на лицата по чл. 63 и издадените от тях гаранции.

(3). Общинският съвет приема с решение годишния отчет за състоянието на общинския дълг и дълга на лицата по чл. 63.

Чл.65.(1). Кметът на общината внася предложенията за поемане на дългосрочен и краткосрочен дълг, които се разглеждат и одобряват от общинския съвет.

(2). Предложението за поемане на дългосрочен дълг трябва да отговаря на следните условия:

1. проектът да е от полза на местната общност;

2. предложението да е придружено от пълно описание на проекта - наименование, цели, технико-икономическа обосновка, очаквани срокове за реализация и социално-икономически анализ на очакваните резултати от осъществяването на проекта;

3. да е приложено подробно описание на всички финансови параметри на проекта - всички източници на финансиране на проекта и размер на съответния финансов ресурс, максимален размер на дълга, срокове и начини за усвояването му, лихвени условия, погасителна схема, размер на разходите за консултантски и административно-управленски услуги, източници за погасяване на дълга, влияние на дълговото финансиране и на разходите по обслужването на дълга върху бюджета на общината;

4. проектът да е предложен за обсъждане на местната общност, чиито становища и предложения са неразделна част от предложението.

(3). Предложението за поемане на краткосрочен дълг трябва да е придружено с описание на финансовите параметри на дълга - размер на краткосрочния дълг, срокове за усвояването му, лихвени условия, погасителна схема, източници за погасяване, влияние на дълговото финансиране и на разходите по обслужването на дълга върху бюджета на общината.

Чл.66.(1). За публичното обсъждане на проекта за поемане на дългосрочен дълг кметът на общината отправя покана до местната общност по гилдии, професионални сдружения, граждански инициативни комитети и други сдружения с нестопанска цел и граждани. Поканата трябва да съдържа общите параметри на проекта - предназначение, стойност, начин на финансиране и на обезпечаване, както и мястото и датата на провеждане на обсъждането.

(2). Поканата се публикува в един местен или регионален вестник и се поставя на обществено достъпно място в сградата на общината, като датата на обсъждането на проекта е най-малко един месец преди разглеждането на предложението от общинския съвет.

(3). Обсъждането се провежда по часови и календарен график оповестен с поканата. За изразените становища и постъпилите предложения се съставя протокол, който е неразделна част от предложението по чл. 65.

(4). В срока на обсъждането се приемат и писмени предложения и становища от граждани и граждански сдружения, заведени в деловодството на общината и съставляващи неразделна част от предложението.

Чл.67. Разпоредбите на чл. 65, ал.2, т. 4 и чл. 66 не се прилагат за предложения относно удължаване на срока за погасяване на общински дълг, поет за финансиране на разходи за подготовка или изпълнение на проекти по програми, съфинансирани от Европейския съюз.

Чл.68.(1). Общинският съвет приема решение за поемане на дълг като определя:

1. максималния размер на дълга, изразен чрез номиналната му стойност;
2. валутата на дълга;
3. вида на дълга съгласно чл. 59, ал.3;
4. начина на обезпечаване;
5. условията за погасяване;
6. максималния лихвен процент, такси, комисиони и други.

(2). Решението по ал. 1 се приема с мнозинство повече от половината от общия брой на общинските съветници или след провеждане на местен референдум по решение на общинския съвет.

(3). С решението по ал. 1 общинският съвет възлага на кмета на общината да проведе процедурата за избор на финансова институция, която да осигури необходимото финансиране на проекта, или на финансов посредник при емитирането на общински ценни книжа.

Чл.69.(1). Общинският съвет не може да приема решения за поемане на дългосрочен общински дълг след изтичането на 39 месеца от неговото избиране.

(2). Разпоредбите на ал. 1 не се прилагат за поетия общински дълг, за който със закон е предвидено, че не попада в обхвата на разпоредбата на чл. 32 от Закона за публичните финанси.

Чл.70.(1). Всички финансови задължения, за които с решение на общински съвет са издадени общински гаранции от името и за сметка на общината представляват гарантиран от общината дълг.

(2). Общината може да гарантира дълг на търговски дружества, в които общинското участие е над 50 на сто от капитала на дружеството, ако дългът е поет за финансиране на инвестиционни проекти и текущи разходи от полза на местната общност и има предоставено обезпечение в полза на общината.

(3). Издаването на общинска гаранция става по предложение на кмета на общината. Към предложението се прилага доклад за статута и финансовото състояние на дружеството и договора за поемане на дълг, който общината гарантира.

Чл.71. Общинският дълг не може да се обезпечавя чрез залог или ипотека на имоти – публична общинска собственост.

РАЗДЕЛ XI

МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ

Чл.72.(1). Мониторинг на бюджетния процес е система за постоянно наблюдение и оценка, с цел предотвратяване, отстраняване, минимизиране на рисковете, както и разкриване на резерви и допълнителни финансови средства по общинския бюджет.

(2). Кметът на общината може да утвърди правила и да упълномощи длъжностни лица от състава на администрацията, които осъществяват функции по мониторинг и контрол и по изпълнение на настоящата Наредба.

(3). Лицата по ал. 1 трябва да притежават необходимата квалификация и професионална компетентност, за да могат да осъществяват ефективно възложените функции.

Чл.73. Резултатите от дейността по мониторинг са предназначени да се ползват за анализ и оценка на финансовото състояние на общината и за основа при подготовката на прогнози и тенденции при спазването на фискалните правила.

Чл.74. Лицата по ал.1 имат право да предлагат на кмета подобрение в процесите и процедурите по бюджетната процедура.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Наредбата се приема от Общинския съвет на основание чл. 82, ал. 1 от Закона за публичните финанси и чл. 15, ал. 3 от Закона за общинския дълг и влиза в сила от 01.01.2014.

§2. Настоящата наредба отменя Наредба за съставянето, изпълнението и отчитането на общинския бюджет на Община Стара Загора, приета с Решение № № 135 от Протокол № 11/03.06.2004г., изменена и допълнена с Решение № 679 от 27.07.2006 г.